

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

26

YASAMA YILI

1

SIRA SAYISI: 5

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/308) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları

Not: Bu Sıra Sayısına elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”

internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 1/308 Esas Numaralı Tasarının	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	4
- Gerekçesi	4
• Milli Savunma Komisyonu Raporu	5
• Dışişleri Komisyonu Raporu	7
• Muhalefet Şerhi	9
• Tasarı Metni	10
• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin	10
• Anlaşma Metni	11

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı: 31853594-101-1192-3414

2/11/2015

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 12/10/2015 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Ahmet Davutoğlu
Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/308)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Milli Savunma Komisyonu

GEREKÇE

"Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşması" 11 Mart 2015 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır.

Anlaşma ile egemenlik, eşitlik, karşılıklı saygı üzerine ve ulusal mevzuat ile uluslararası kurallar kapsamı dahilinde ikili askerî ilişkilerin hukuki zemininin oluşturulması, taraflar arasında askerî ve savunma iş birliği sağlanması ve aynı zamanda bu alanlarındaki iş birliği uygulamasının ayrıntılarının müteakiben akdedilecek tamamlayıcı ve uygulama anlaşmaları ile belirlenmesi arzulanmaktadır.

Bu Anlaşma kapsamında askerî eğitim ve öğretim, askerî kurumlar arasında iş birliği ve temas ziyaretleri, tatbikat/eğitimlere katılım sağlanması, savunma sanayi, Silahlı Kuvvetler arasında askerî iş birliği, Silahlı Kuvvetlerin organizasyon yapısı, personel yönetimi, askerî istihbarat, lojistik ve lojistik sistemler, askerî tıp ve sağlık hizmetleri, muhabere, elektronik ve bilgi sistemleri, barışı koruma, insani yardım, korsanlıkla mücadele operasyonları gibi savaş haricindeki harekâtlarda askerî hukuk sistemleri konusunda bilgi alışverişinin yapılması öngörülmüştür. Ayrıca, haritacılık, hidrografi, mesleki gelişim amaçlı personel mübadelesi, askerî, bilimsel ve teknolojik araştırmalar, sosyal, sportif ve kültürel etkinlikler alanlarında iş birliğinin tesis edilerek geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Milli Savunma Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Milli Savunma Komisyonu

9.12.2015

Esas No: 1/308

Karar No: 5

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunca Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 4/12/2015 tarihinde tali komisyon olarak Komisyonumuza, esas komisyon olarak da Dışişleri Komisyonuna havale edilen 1/308 esas numaralı “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı”, Komisyonumuzun 9/12/2015 tarihinde yaptığı toplantısında; Milli Savunma Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı ve Genelkurmay Başkanlığı temsilcilerinin katılımlarıyla incelenip görüşülmüştür.

Milli Savunma Komisyonu, tasarı hakkında tali komisyon olarak belirlendiğinden, komisyon toplantısının başında İçtüzüğü’nün 23 üncü maddesi uyarınca kanun tasarısının tümü üzerinde görüşme yapılması, maddelerin ayrıca görüşülmemesi kararlaştırılmıştır.

11 Mart 2015 tarihinde, Türkiye’de imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşması” ile egemenlik, eşitlik, karşılıklı saygı üzerine ve ulusal mevzuat ile Uluslararası Kurallar kapsamı dahilinde ikili askerî ilişkilerin hukuki zemininin oluşturulması, askerî eğitim ve öğretim, askerî kurumlar arasında iş birliği ve temas ziyaretleri, tatbikat/eğitimlere katılım sağlanması, tatbikatlara gözlemcilerin gönderilmesi, savunma sanayi, Silahlı Kuvvetler arasında askerî iş birliği, Silahlı Kuvvetlerin organizasyon yapısı, askerî birliklerin yapısı ve donanımı, personel yönetimi, askerî istihbarat, lojistik ve lojistik sistemler, askerî tıp ve sağlık hizmetleri, muhabere, elektronik ve bilgi sistemleri, barışı koruma, insani yardım, korsanlıkla mücadele operasyonları gibi savaş haricindeki harekâtlarda, askerî hukuk sistemleri konusunda bilgi alışverişi, haritacılık, hidrografi, mesleki gelişim amaçlı personel mübadelesi, askerî, bilimsel ve teknolojik araştırmalar, sosyal, sportif ve kültürel etkinlikler alanlarında iş birliğini tesis ederek geliştirmesi amaçlanmaktadır.

Tasarı üzerindeki görüşmelerde, geçmişte Ruanda’da insan hakları konusunda çok önemli ihlallerin yaşandığı, ileride tekrar eski olayların yaşanmaması adına böyle bir ülkeye silah satışı yapmaya yol açacak bu anlaşmanın tekrar gözden geçirilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlandıktan sonra Komisyonumuzun genel uygunluk görüşünün esas komisyona bildirilmesi oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Raporumuz, esas komisyon olan Dışişleri Komisyonuna gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
Faruk Özlü
Düzce

Başkanvekili
Hüseyin Şahin
Bursa

Sözcü
Murat Baybatur
Manisa

Katip	Üye	Üye
<i>Metin Akgün</i>	<i>Erkan Haberal</i>	<i>Biröl Ertem</i>
Tekirdağ	Ankara	Hatay
		(Muhalifim)
Üye	Üye	Üye
<i>Kamil Aydın</i>	<i>Abdullah Başcı</i>	<i>Dursun Çiçek</i>
Erzurum	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Ali Pulcu</i>	<i>Hüseyin Kocabıyık</i>	<i>Metin Çelik</i>
İstanbul	İzmir	Kastamonu
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Demir</i>	<i>Mustafa Hüsnü Bozkurt</i>	<i>Ömer Ünal</i>
Kırıkkale	Konya	Konya
Üye	Üye	Üye
<i>Mazlum Nurlu</i>	<i>Ali Cumhur Taşkın</i>	<i>Nihat Öztürk</i>
Manisa	Mersin	Muğla
	Üye	Üye
	<i>Nazım Maviş</i>	<i>Adnan Günnar</i>
	Sinop	Trabzon

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

11.12.2015

Esas No: 1/308

Karar No: 9

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 3/11/2015 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 4/12/2015 tarihinde tali komisyon olarak Millî Savunma Komisyonuna esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” Komisyonumuzun 26 ncı Yasama Dönemi 10/12/2015 tarihli 2 nci toplantısında Dışışleri Bakanlığı ile Millî Savunma Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Tali komisyon olan Millî Savunma Komisyonu 9/12/2015 tarihli toplantısında Tasarı üzerinde görüşme yapmış ve raporunu olumlu görüşle Komisyonumuza gönderilmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunmuştur.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde. Tasarının, Türkiye ile Ruanda arasında askerî ve savunma alanlarında iş birliğinin sağlanması amacıyla imzalanan Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunması amacıyla hazırlandığı anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde Hükümet temsilcileri tarafından;

Anlaşma ile; iki ülke arasında askerî eğitim ve öğretim alanlarında iş birliğinde bulunulması ve askerî kurumlar arasında iş birliği ve temas ziyaretlerinin sağlanmasının; tatbikat ve eğitimlere katılımın sağlanması ve tatbikatlara gözlemcilerin gönderilmesinin; savunma sanayi ve silahlı kuvvetler arasında iş birliğinin sağlanmasının; silahlı kuvvetlerin organizasyon yapısı, askerî birliklerin yapısı ve donanımı ile personel yönetimi konularında görüş alışverişi sağlanmasının; askerî istihbarat, lojistik ve lojistik sistemler konularında işbirliği, askerî tıp ve sağlık hizmetleri, muhabere, elektronik ve bilgi sistemleri, barışı koruma, insani yardım, korsanlıkla mücadele gibi savaş haricindeki harekâtlarda askerî hukuk sistemleri konusunda bilgi alışverişinin sağlanmasının; haritacılık, hidrografi, mesleki gelişim amaçlı personel mübadelesi, askerî bilimsel ve teknolojik araştırmalar, sosyal, sportif ve kültürel etkinlikler alanlarında iş birliğinin tesis edilerek geliştirilmesinin amaçlandığı,

Türkiye ile Ruanda arasında askerî ve savunma alanlarında iş birliğinin sağlanarak, bu alanlardaki iş birliği uygulamasının ayrıntılarının müteakiben akdedilecek tamamlayıcı ve uygulama anlaşmaları, mutabakat muhtıraları, protokoller ve diğer düzenlemelerle belirleneceği,

İfade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy çokluğu ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci ve 3 üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Rize Milletvekili Hasan Karal, Samsun Milletvekili Hasan Basri Kurt, Karaman Milletvekili Recep Şeker ve İstanbul Milletvekili Ravza Kavakcı Kan Tasarı ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Taha Özhan</i>	<i>Cemalettin Kani Torun</i>	<i>Sena Nur Çelik</i>
Malatya	Bursa	Antalya
Kâtip	Üye	Üye
<i>Hasan Basri Kurt</i>	<i>Talip Küçükcan</i>	<i>Mustafa Serdengeçti</i>
Samsun	Adana	Aksaray
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
<i>Öztürk Yılmaz</i>	<i>Hişyar Özsoy</i>	<i>Ziya Pir</i>
Ardahan	Bingöl	Diyarbakır
	(Muhalefet şerhim ektedir)	(Muhalefet şerhi ektedir)
Üye	Üye	Üye
<i>Ümit Özdağ</i>	<i>Mevlüt Dudu</i>	<i>Fevzi Şanverdi</i>
Gaziantep	Hatay	Hatay
Üye	Üye	Üye
<i>Serkan Topal</i>	<i>Azmi Ekinci</i>	<i>Eren Erdem</i>
Hatay	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Ravza Kavakcı Kan</i>	<i>Serap Yaşar</i>	<i>Recep Şeker</i>
İstanbul	İstanbul	Karaman
(Bu raporun özel sözcüsü)		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>	<i>Hasan Karal</i>	<i>Halil Özcan</i>
Mardin	Rize	Şanlıurfa
	(Bu raporun özel sözcüsü)	

MUHALEFET ŞERHİ

“1-0308 Türkiye Cumhuriyeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” ile ilgili **muhalefet şerhim** aşağıdaki gibidir.

Bilgilerinize sunarım.

Afrika kıtasının orta bölümünün doğu kısmında yer alan Ruanda Cumhuriyeti Uganda, Tanzanya, Burundi ve bir kısmı Kivu Gölü ile olmak üzere Demokratik Kongo Cumhuriyeti çevrelenmektedir.

Hutu, Tutsi ve Twa halklarından oluşan etnik yapısı ülke iktidarlarının uyguladığı ayrımcı politikalar nedeniyle Raunda 2. Dünya savaşı sonrası en büyük soykırımın yaşanmasına neden olmuştur. 1994 yılında 800.000 kişinin yaşamını yitirdiği soykırımın genç jenerasyonda halen etkisi olduğu uluslararası kaynaklar tarafından belirtilmektedir.

Siyasi istikrarsızlığın olduğu Ruanda’ya ilişkin Uluslararası Af Örgütü tarafından hazırlanan raporlarda ifade özgürlüğünün ve temel insan haklarının dünya ortalamasının oldukça altında olduğunu belirtmektedir.

Soykırımın etkilerinin halen görüldüğü, ifade özgürlüğünün ve temel insan haklarının çiğnendiği Raunda ile savunma sanayi işbirliği anlaşması yapmak yerine Ruanda’nın demokratikleştirilmesi, Soykırımın etkilerinin giderilmesi için kültürel çalışmaların yapılması daha elzemdir. Bu bağlamda biz Halkların Demokratik Partisi olarak silahlanma anlaşmaları yerine Ruanda’nın silahsızlandırılması için çalışmalar yapılması gerektiğini vurgulamak isteriz.

Söz konusu anlaşmayı desteklemediğimizi belirtir, anlaşmanın yürürlüğe girmemesi gerektiği yönündeki şerhimizi koyarız.

Bütün bu nedenlerle kanun tasarısına muhalifim.

Ziya Pir
Diyarbakır

Hişyar Özsoy
Bingöl

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE RUANDA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA ASKERİ ALANLARDA EĞİTİM, TEKNİK VE BİLİMSEL İŞ BİRLİĞİ ÇERÇEVE ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 11 Mart 2015 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE RUANDA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA ASKERİ ALANLARDA EĞİTİM, TEKNİK VE BİLİMSEL İŞ BİRLİĞİ ÇERÇEVE ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Ahmet Davutoğlu

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

Y. Akdoğan

Başbakan Yardımcısı

Y. T. Türkeş

Avrupa Birliği Bakanı

H. B. Dedeoğlu

Çevre ve Şehircilik Bakanı V.

M. Müezzinoğlu

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

A. R. Alaboyun

Gümrük ve Ticaret Bakanı

C. Aşçı

Kültür ve Turizm Bakanı

Y. Topçu

Milli Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Başbakan Yardımcısı

N. Kurtulmuş

Adalet Bakanı

K. İpek

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı V.

F. Işık

Dışişleri Bakanı

F. H. Sinirlioğlu

Gençlik ve Spor Bakanı

A. Ç. Kılıç

İçişleri Bakanı

S. Altınok

Maliye Bakanı

M. Şimşek

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

F. Bilgin

Başbakan Yardımcısı

C. Yılmaz

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

A. Gürcan

K. Arzu

Ekonomi Bakanı

N. Zeybekci

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

K. Arzu

Kalkınma Bakanı

M. C. Düzyol

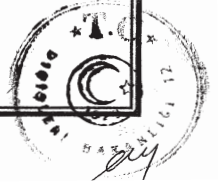
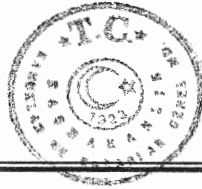
Milli Eğitim Bakanı

N. Avcı

Sağlık Bakanı

M. Müezzinoğlu

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
RUANDA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
ASKERÎ ALANLARDA EĞİTİM, TEKNİK VE
BİLİMSEL İŞ BİRLİĞİ
ÇERÇEVE ANLAŞMASI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE RUANDA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA ASKERİ ALANLARDA EĞİTİM, TEKNİK VE BİLİMSEL İŞ BİRLİĞİ ÇERÇEVE ANLAŞMASI

GİRİŞ

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti (bundan böyle "Taraflar" veya "Taraflar" olarak adlandırılacaklardır),

Birleşmiş Milletler Şartı'nın amaç ve ilkelerine bağlılıklarını teyit ederek,

Tarafların egemenliği ve eşitliğine karşılıklı saygı temelinde çeşitli askerî alanlarda iş birliğinin, Tarafların ortak menfaatlerine ve ekonomik verimliliğine katkıda bulunacağını vurgulayarak,

Taraflar arasındaki mevcut dostane ilişkilerin, ulusal kanunlar, uluslararası kurallar ve anlaşmalar temelinde geliştirilmesi ihtiyacını belirterek,

Aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmışlardır:

MADDE I

AMAÇ

Bu Anlaşma'nın amacı, Madde IV'de belirtilen alanlarda, Taraflar arasındaki ilişkiler için bir çerçeve oluşturmak ve iş birliğini geliştirmektir.

MADDE II

KAPSAM

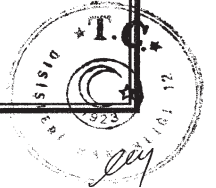
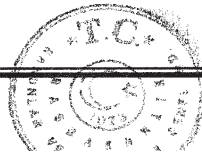
Bu Anlaşma, Madde IV'de belirtilen alanlarda personel, malzeme, teçhizat, bilgi ve tecrübe değişimi konularına uygulanacaktır.

MADDE III

TANIMLAR

Bu Anlaşma'da kullanılan terimler aşağıdaki anlamları taşıyacaklardır:

- Gönderen Devlet;** Bu Anlaşma'nın amaçları için Kabul Eden Devlete personel, malzeme ve teçhizat Gönderen Devleti ifade eder.
- Kabul Eden Devlet;** Bu Anlaşma'nın uygulanması amacıyla ülkesinde Gönderen Devletin personel, malzeme ve teçhizatı bulunan Devleti ifade eder.
- Misafir Personel;** Taraflardan herhangi birinin bu Anlaşma'nın amaçları için diğer Taraf ülkesine gönderdiği asker/sivil şahısları ifade eder.
- Yakınlar;** Misafir Personelin kendi ulusal mevzuatına göre bakmakla yükümlü olduğu eş ve çocuklarını ifade eder.
- Kıdemli Personel;** Bu Anlaşma kapsamında gönderilen askerî/sivil grubun faaliyetlerine nezaret etmek üzere, Gönderen Devletin mevzuatına uygun olarak atanmış, Misafir Personel arasındaki en kıdemli kişiyi ifade eder.
- İş Birliği;** Tarafların bu Anlaşma çerçevesinde ortak şekilde düzenledikleri faaliyetleri ifade eder.

MADDE IV
ASKERİ İŞ BİRLİĞİ ALANLARI

Taraflar arasında iş birliği aşağıdaki alanları kapsar:

1. Askerî eğitim ve öğretim,
2. Tatbikat/eğitimlere katılım sağlanması, tatbikatlara gözlemci gönderilmesi,
3. Savunma sanayi,
4. Silahlı Kuvvetler arasında askerî iş birliği ve temas ziyaretleri,
5. Silahlı Kuvvetlerin teşkilat yapısı, askerî birliklerin yapısı ve teçhizatı, personel yönetimi,
6. Askerî istihbarat,
7. Lojistik ve lojistik sistemler,
8. Askerî tıp ve sağlık hizmetleri,
9. Muhabere, elektronik ve bilgi sistemleri,
10. Barışı koruma, insani yardım operasyonları gibi savaş haricindeki harekâtlar,
11. Askerî hukuk sistemleri konusunda bilgi mübadelesi,
12. Haritacılık ve hidrografi,
13. Mesleki gelişim amaçlı personel mübadelesi,
14. Askerî bilimsel ve teknolojik araştırma alanlarına ilişkin bilgi ve tecrübe paylaşımı ,
15. Sosyal, sportif ve kültürel etkinlikler.

MADDE V
UYGULAMA VE İŞ BİRLİĞİ ESASLARI

1. İş birliği, Tarafların kararına bağlı olarak aşağıdaki şekillerde gerçekleştirilebilir:
 - a. Savunma Bakanları, Genelkurmay Başkanları ve onların yardımcıları veya Tarafarca yetkilendirilen diğer görevlilerin toplantı ve ziyaretleri;
 - b. Her iki Tarafın uzmanları arasında çeşitli faaliyet alanlarında tecrübe değişimi;
 - c. Askerî birlik, karargâh ve kurumlarda ücretsiz olarak veya cari/indirilmiş ücret karşılığında eğitim kursları ile öğretimlerin düzenlenmesi;
 - d. Benzer askerî kurumlar arasında iribatlar;
 - e. Müşterek müzakerelerin, istişarelerin, toplantıların düzenlenmesi ve kurslara sempozyumlara ve konferanslara katılım;
 - f. Fiili atış uygulamalarını da içerecek şekilde askerî tatbikatlara katılım, bu askerî tatbikatlara gözlemci statüsünde iştirak, geçiş eğitimlerinin ve liman ziyaretlerinin icrası, müşterek tatbikatların düzenlenmesi;
 - g. Bilgi ve eğitim malzemelerinin değişimi;
 - h. Hibe olarak veya bedeli karşılığında karşılıklı lojistik destek temininde ve mühimmat, malzeme ve hizmet değişiminde bulunulması.
2. Taraflar, bu Anlaşma'nın uygulanması amacıyla tamamlayıcı uygulama mutabakat muhtıraları, protokoller ve düzenlemeler akdedebilirler.

MADDE VI

YETKİLİ MAKAMLAR VE YILLIK UYGULAMA PLANI

1. Bu Anlaşma'nın uygulanmasında yetkili makamlar şunlardır:
Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti adına : Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı
Ruanda Cumhuriyeti Hükûmeti adına : Ruanda Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı
2. Taraflar, bu Anlaşma'nın uygulanması için müşterek faaliyetlere ilişkin Yıllık Uygulama Planları hazırlayacaklardır. Yıllık Uygulama Planları, icra edilecek faaliyetlerin adını, kapsamını, tipini, zamanını, yerini, icra edecek kurumları, mali hususları ve diğer ayrıntıları içerecektir.
3. İş birliği, Tarafların karşılıklı çıkar ve ihtiyaçları dikkate alınarak mütakabiliyet esasına göre gerçekleştirilecektir.
4. Bu Anlaşma, diğer mutabakat muhtıraları, protokoller ve düzenlemeler uyarınca Tarafların, hibe şeklinde veya bedeli mukabili birbirlerine verecekleri veya ortak üretecekleri malzemeler, teknik bilgi ve dokümanlar, önceden karşılıklı mutabakat sağlanmadan üçüncü bir ülkeye devredilmeyecektir.
5. Taraflar arasındaki iş birliği, Yıllık Uygulama Planlarında belirtilen tüm düzeylerde yapılacak karşılıklı ziyaretler ile kuvvetlendirilecektir.

MADDE VII

GİZLİLİK DERECELİ BİLGİ VE MALZEMENİN GÜVENLİĞİ

1. Bu Anlaşma kapsamında temin edilen veya üretilen gizlilik dereceli tüm bilgiler, belgeler, maddi ve fikrî mülkiyet hakları ile askerî malzeme, Taraflar arasında akdedilecek müteakip mutabakat muhtıraları, protokoller ve düzenlemelere uygun olarak amaçları doğrultusunda mübadele edilecek, kullanılacak ve muhafaza edilecektir.
2. Taraflar bu Anlaşma kapsamında mübadele edilen bilgi ve malzemeyi, eşit düzeyde gizlilik derecesi vererek koruyacak ve muhafaza edecektir. Taraflarca kullanılan gizlilik derecesi şu şekilde olacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti İçin	Ruanda Cumhuriyeti Hükûmeti İçin
Çok Gizli	Top Secret
Gizli	Secret
Özel	Confidential
Hizmete Özel	Restricted
Tasnif Dışı	Unclassified

3. Taraflar, bu Anlaşma kapsamında mübadele edilen bilgi ve malzemeleri Anlaşma'da düzenlenen amaçlar dışında kullanmayacaklardır.
4. Gizlilik dereceli bilgi ve malzeme, bu bilgi ve malzemeleri sağlayan Tarafın yazılı ön mutabakatı olmadan üçüncü bir tarafa ifşa edilemez.
5. Gizlilik dereceli bilgi ve malzeme, sadece hükümetler arası kanallar yoluyla veya Taraflarca belirlenen güvenlik makamlarınca uygun bulunan diğer kanallardan mübadele edilecektir. Bilginin gizlilik derecesi, bilgiyi sağlayan Tarafça belirlenecektir.
6. Taraflar, anlaşma sona erdiğinde dahi, mübadele edilen gizlilik dereceli bilgi ve malzemenin korunması ve gizlilik derecesinin kaldırılmasının önlenmesinden sorumlu olmaya devam edeceklerdir.
7. Taraflar, iş birliği faaliyetlerinde patent ve telif hakları ile ticari sırlara ilişkin haklara ve kurallara saygı gösterecektir.

8. İhtiyaç duyulması halinde; Taraflar arasında, madde IV'te belirtilen iş birliği alanlarının her biri için yetkilendirilmiş olan makamların sorumluluğunda, bu Anlaşma kapsamında mübadele edilen gizlilik dereceli bilgi ve malzemenin transferi, kullanılması ve korunması konusunda ayrı bir güvenlik anlaşması imzalanabilir.

MADDE VIII HUKUKİ HUSUSLAR

1. Misafir Personel ile Yakınları; giriş, ikamet ve çıkış dâhil, Kabul Eden Devlet ülkesinde buldukları sürece Kabul Eden Devletin yürürlükteki yasalarına, diğer düzenlemelerine ve yargı yetkisine tabi olacaklardır. Kabul Eden Devletin yargı yetkisinin uygulandığı ve hüküm içeriğinin Gönderen Devletin mevzuatında bulunmayan bir cezayı öngördüğü hallerde, her iki Devletin mevzuatında yer alan veya Devletler için uygun olan bir ceza türü uygulanacaktır.
2. Kabul Eden Devlet, Misafir Personel ve Yakınlarının gözaltına alınması veya tutuklanması halinde Gönderen Devleti derhal durumdan haberdar edecektir.
3. Misafir Personel veya Yakınlarının Kabul Eden Devlette yasal bir soruşturmaya veya yargılanmaya muhatap olması durumunda, bu kişi Kabul Eden Devlet vatandaşlarına sağlananlardan az olmamak koşulu ile genel olarak kabul edilmiş hukuki korumadan istifade etme hakkına sahip olacaktır.
4. Kabul Eden Devletin kanunlarını ihlal ettikleri takdirde, Misafir Personelin faaliyetlerine son verilebilecektir.
5. Gönderen Devlet, Misafir Personel üzerindeki münhasır disiplin yargı yetkisini, Kabul Eden Devletin ülkesinde muhafaza eder. Ancak Kabul Eden Devletin yetkili askerî makamları emrindeki Misafir Personele görevin gerektirebileceği emirleri verebilir.
6. Gönderen Devletin Kıdemli Personeline, kendi askerî hizmet ve disiplin yasalarının hükümleri uyarınca, Gönderen Devletin personeline disiplin tedbirlerini uygulama yetkisi verilmiştir.

MADDE IX TAZMİNAT TALEPLERİ

1. Bu Anlaşma'nın uygulanması esnasında, üçüncü taraf tazminat talepleri konusunda Kabul Eden Devletin yasaları ve mevzuatı geçerli olacaktır.
2. Taraflar, ağır kusur veya kasıt bulunmadıkça, bu Anlaşma kapsamındaki faaliyetlerin icrası esnasında personelinin yaralanması veya ölümü halinde ve mallara ve çevreye verilen zarar/ziyan nedeniyle birbirlerinden tazminat talebinde bulunmayacaklardır.
3. Taraflar ortaya çıkan durumun ağır kusur veya kasıttan kaynaklanıp kaynaklanmadığını müştereken belirleyecektir.

MADDE X İDARİ HUSUSLAR

1. Misafir Personel ve Yakınları, diplomatik dokunulmazlık ve imtiyazlara sahip olmayacaktır.
2. Taraflarca karşılıklı olarak aksi yönde bir karar alınmadıkça Kabul Eden Devlet, Misafir Personele bu Anlaşma'da veya müteakip anlaşmalar ve düzenlemelerde belirtilenlerden başka görevler vermeyecektir.
3. Misafir Personel, Kabul Eden Devletin emsal personeline uygulanan idari uygulamalara tabi olacaktır.

4. Bu Anlaşma çerçevesinde imzalanacak diğer mutabakat muhtıraları, protokoller ve teknik düzenlemeler ile aksine karar verilmedikçe, Gönderen Devletin Askerî Personeli kendi millî üniformalarını giyme hakkına sahiptir. Görev sırasında, bir faaliyetin icrası için gerekli teçhizat Kabul Eden Devlet tarafından sağlanacaktır.
5. Gönderen Devlet, gerekli gördüğünde personelini geri çağırma hakkını saklı tutar. Kabul Eden Devlet, Gönderen Devlettten böyle bir talep aldığıında, geri çağırılan personelin dönüşü için mümkün olan en kısa zamanda gerekli tedbirleri alacaktır.
6. İstisna teşkil eden idari hususlar, bu Anlaşma çerçevesinde imzalanacak diğer mutabakat muhtıraları, protokoller veya teknik düzenlemelerde belirlenecektir.
7. Tüm Misafir Personel ve Yakınları, orduvevleri ve askerî kantinlerden Kabul Eden Devletin düzenlemeleri çerçevesinde yararlanabilirler.
8. Misafir Personel veya Yakınlarından herhangi birinin ölmesi durumunda, Kabul Eden Devlet, Gönderen Devleti durumdan haberdar edecek, ölen kişinin cenazesini kendi ülkesindeki en yakın uluslararası havaalanına nakledecek ve cenaze nakledilinceye kadar sıhhi koruma dâhil gerekli diğer tedbirleri alacaktır.
9. Misafir Personel çevreye zarar verebilecek faaliyetlerden kaçınacak, çevre kirliliğinin önlenmesine azami dikkat edecek ve Kabul Eden Devletin konuya ilişkin düzenlemelerine uyacaktır.

MADDE XI

SAĞLIK HİZMETLERİ

1. Misafir Personel, bu Anlaşma gereği herhangi bir faaliyeti gerçekleştirecek ölçüde sağlık bakımından uygun olacaktır.
2. Misafir Personel ve Yakınları; Kabul Eden Devletin kendi askerî personeli ve aile bireylerine sağladığı, ulusal mevzuata göre tanımı yapılan acil tıbbi hizmetlerden ücretsiz faydalanacaklardır. Diğer tüm muayene, tedavi, ilaç ve her türlü sağlık hizmetleri için yapılan harcamalar ile hastaların ülkesine gönderilme masrafları Gönderen Devlet tarafından karşılanacaktır.
3. İşbu Anlaşmanın uygulanması amacıyla Kabul Eden Taraf topraklarında bir yıldan az süreli bulunacak Misafir Personel ve Yakınlarına, acil haller dışında, muayene, tedavi, ilaç, tıbbi cihaz ve diğer her türlü sağlık hizmeti için yapılan harcamalar, 3 (üç) ayda bir, Gönderen Devletin yetkili makamına bildirilecektir. Gönderen Devletin yetkili makamı, bildirim tarihinden itibaren en geç 1 (bir) ay içinde Kabul Eden Devletin belirteceği banka hesabına ödeme tarihindeki kur üzerinden ABD doları cinsinden ödemede bulunacak ve ödeme makbuzunu Kabul Eden Devletin yetkili makamına ulaştıracaktır.
4. Kabul Eden Devlet topraklarında ikamet edecek Misafir Personel ve Yakınları, sağlık işlemlerinde, Kabul Eden Devletin sağlık mevzuatına tabi olacaktır.

MADDE XII

MALİ HUSUSLAR

1. Bu Anlaşma'nın kapsamında bulunan iş birliği faaliyetlerinin icrası maksadıyla görevlendirilen Misafir Personelin maaş, konaklama, yemek hizmeti, ulaştırma, gündelik ve diğer mali haklarından, Gönderen Devlet sorumlu olacaktır.
2. Gönderen Devlet tarafından talep edildiği takdirde, eğitimler esnasında maaş ve harçlık desteğinin sağlanması konusu başta olmak üzere, her alanda harcamaların ücretli/ücretsiz ya da tenzilatlı olmasına Kabul Eden Taraf karar verecektir.
3. Misafir Personel Kabul Eden Devleti kesin olarak terk ederken kendi borçları ile Yakınlarının borçlarını tasfiye edecektir. Acil geri çekme halinde, Misafir Personel ve Yakınlarının borçları Kabul Eden Devlet tarafından düzenlenecek faturaya istinaden Gönderen Devlet tarafından ödenecektir.

4. Gönderen Devlet eğitim ve öğretim bedellerini, bu eğitim ve öğretimlerin sona ermesini müteakiben 60 gün içinde, Kabul Eden Devlet tarafından bildirilen banka hesabına yatırmak suretiyle ödeyecektir.

MADDE XIII

GÜMRÜK VE PASAPORT İŞLEMLERİ

1. Misafir Personel ile Yakınları, Kabul Eden Devletin ülkesinde, Kabul Eden Devletin yabancıların ikamet ve seyahatleri hakkındaki düzenlemelerine tabi olacaklardır.
2. Misafir Personel ile Yakınları, Kabul Eden Devletin ülkesine giriş ve çıkışlarda bu Devletin pasaport ve gümrük ile ilgili düzenlemelerine tabi olacaktır. Ancak, Kabul Eden Devlet, kendi mevzuatı çerçevesinde mümkün olan tüm idari kolaylıkları sağlayacaktır.

MADDE XIV

TARAFLARIN DİĞER ULUSLARARASI ANLAŞMALARDAN DOĞAN TAAHHÜTLERİ

Bu Anlaşma'nın hükümleri, Tarafların diğer uluslararası anlaşmalardan doğan taahhütlerini etkilemeyecek ve diğer devletlerin çıkarları, güvenliği ve ülke bütünlüğüne karşı kullanılmayacaktır.

MADDE XV

UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜLMESİ

1. Bu Anlaşma'nın uygulanmasından veya yorumlanmasından doğan herhangi bir uyuşmazlık Taraflar arasında mümkün olan en alt düzeyde istişare ve görüşmeler yoluyla çözülecek ve çözüm için herhangi bir ulusal veya uluslararası mahkemeye, ya da üçüncü tarafa intikal ettirilmeyecektir.
2. Uyuşmazlık meydana geldiği tarihten itibaren 60 gün içinde çözümlenemezse, Taraflar 30 gün içinde görüşmelere başlayacaktır. Müteakip 60 gün içinde çözüm sağlanamadığı takdirde, Taraflardan her biri 90 gün önceden diplomatik yollarla yazılı bir bildirimde bulunmak suretiyle bu Anlaşmayı sona erdirebilecektir.

MADDE XVI

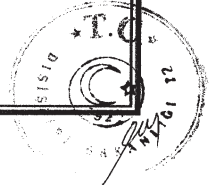
TADİL VE GÖZDEN GEÇİRME

Taraflardan her biri gerektiğinde Anlaşma'nın değiştirilmesi veya gözden geçirilmesini diplomatik yollarla önerebilecektir. Yazılı önerinin alındığı tarihten itibaren 30 gün içerisinde görüşmeler başlayacaktır. 60 gün içerisinde bir sonuca varılamaz ise, Taraflardan her biri diplomatik yollarla 90 günlük yazılı bir ön bildirim ile bu Anlaşma'yı sona erdirebilecektir. Üzerinde yazılı olarak mutabık kalınan tadil veya değişiklikler, işbu Anlaşma'nın yürürlüğe girişini düzenleyen Madde XVIII'de belirtilen usul uyarınca yürürlüğe girecektir.

MADDE XVII

YÜRÜRLÜK SÜRESİ VE SONA ERDİRME

1. Bu Anlaşma, 5 yıllık süre için yürürlükte kalacaktır.
2. Bu Anlaşma, süresinin bitiminden 90 gün önce taraflardan biri Anlaşma'yı sona erdirmeye niyetini diğer tarafa diplomatik yollarla yazılı olarak bildirmedeği takdirde, birer yıllık süreler için kendiliğinden uzayacaktır.
3. Bu Anlaşma'nın sona ermesi, devam eden programlar ve faaliyetleri etkilemeyecektir.

MADDE XVIII
ONAY VE YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ

Bu Anlaşma, Tarafların Anlaşma'nın yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal usullerinin tamamlandığını birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirim alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

MADDE XIX
METİN VE İMZA

Bu Anlaşma, Türkçe ve İngilizce dillerinde, her biri eşit derecede geçerli olmak üzere, ikişer asıl nüsha olarak tanzim edilmiştir. Yorum farklılığı olması durumunda, İngilizce metin geçerli olacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ADINA

RUANDA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ADINA

İMZA :

İMZA :

İSİM : İsmet YILMAZ

İSİM : Orgeneral James KABAREBE

UNVAN : Millî Savunma Bakanı

UNVAN : Savunma Bakanı

YER : Ankara

YER : Ankara

TARİH : 11 Mart 2015

TARİH : 11 Mart 2015

